

*S svojim delom prispevamo k
boljšim delovnim rezultatom*

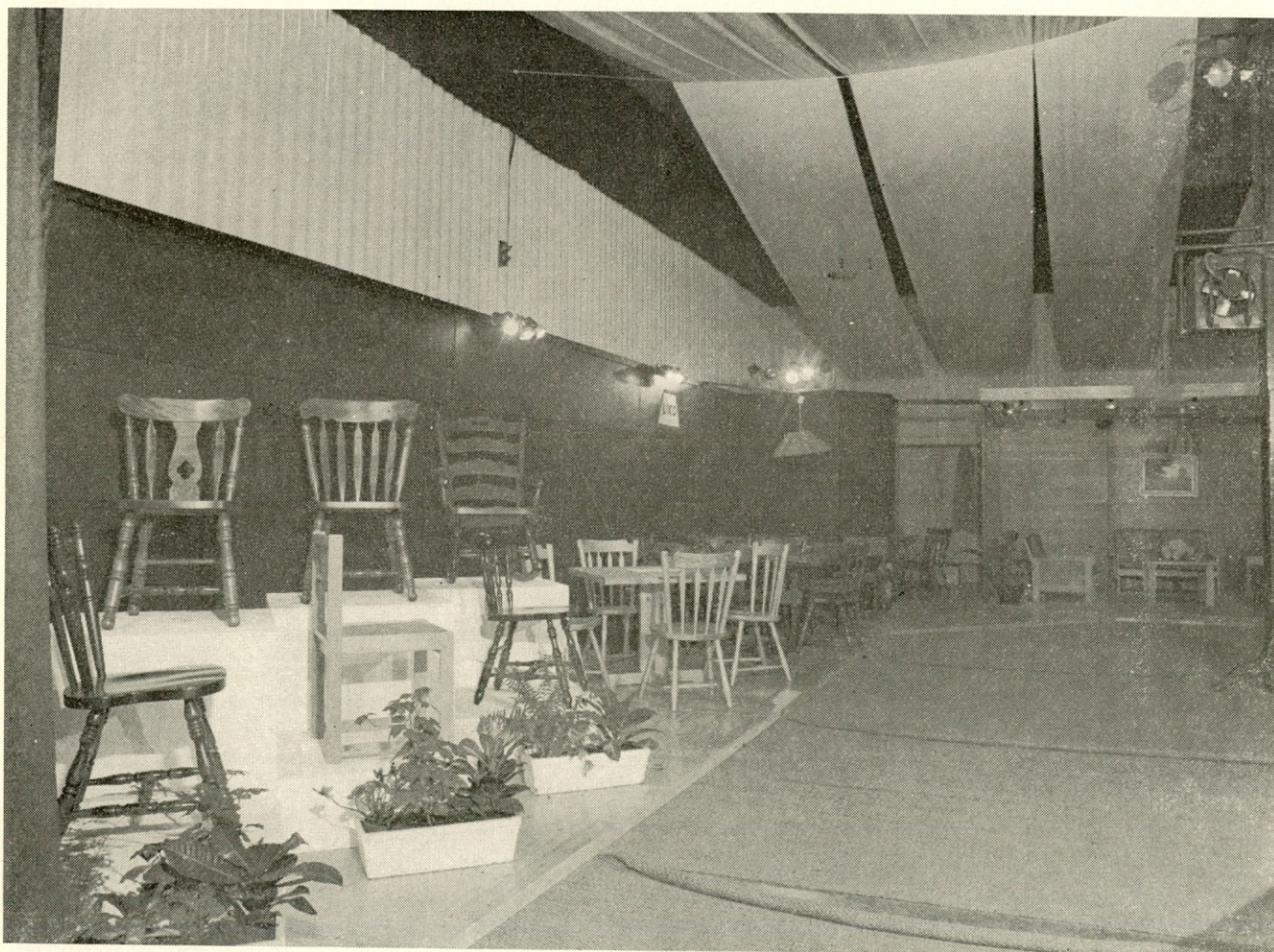
NAŠE DELO

GLASILO DELOVNE SKUPNOSTI LIKO VRHNIKA

LETO XVI

ŠTEVILKA 1

MAREC 1981

Poslovanje v letu 1980

O poslovanju v letu 1980 smo sicer že razpravljali, zato ne bi ponavljali vsega, ampak bi se zadržali na pomembnejših vprašanjih in podali le najvažnejše podatke.

Če najprej pogledamo proizvodnjo, vam sami podatki kažejo ugodno sliko, saj smo plan presegli za 5,6 % in realizirali 1.029.517 ND. To smo dosegli z manjšim številom delavcev, kot smo jih plani-

rali, obenem pa smo precej bolje koristili delovni čas, saj smo opravili kar za 4,5 % več ur kot v letu 1979. Znatno so se zmanjšali bolniški izostanki, predvsem bolniški izostanki do 30 dni, in sicer kar za cca 32 %. Vse to je prav gotovo v veliki meri prispevalo, da smo dosegli proizvodnjo v takem obsegu, prav tako pa je to vplivalo tudi na finančne rezultate, o katerih bomo

še govorili. Po drugi strani pa smo se v letu 1980 srečevali z vrsto problemov, ki so ovirali proizvodnjo in povzročili težave pri izpolnjevanju začrtanih nalog. Stalno smo se srečevali s težavami pri nabavi surovin in materialov. Za osnovno surovino, tj. hlodovino, lahko rečemo, da smo praktično brez pravega gozdnega zaledja. Smo namreč na področju Gozdnega gospodarstva Ljubljana, na tem področju pa je lesna industrija locirana na vsakem področju gozdnega obrata oziroma TOZD Gozdarstvo. Tako iz

90006013

domačega področja ne pokrivamo niti polovico potreb po hlodovini in moramo razliko nabaviti pri drugih gozdnih gospodarstvih. Določene količine dobavimo tudi v drugih republikah, predvsem v SR Hrvatski in SR BiH, vendar pa se tudi na teh področjih srečujemo z večjimi težavami. Pri nabavi žaganega lesa je bila situacija v prvih sedmih mesecih nekoliko lažja, večje težave so se pojavile od avgusta dalje. Težave so bile celo leto pri nabavi decimiranih elementov, tudi nabava plošč ni bila nemotena, dobava iverice pa je prenehala z avgustom. Nabava furnirja je potekala količinsko v skladu s potrebami, vendar pa je bila problematična kvaliteta. Stalno so bili prisotni problemi pri nabavi prepromaterialov od lakov, ključavnic, žičnikov, vijaknega blaga, lepil, kartonov itd. Nekako smo uspeli prebroditi te probleme in večjih zastojev v proizvodnji ni bilo.

Na prodajnem področju tako na domačem trgu kot tudi na tujem smo dosegli ugodne rezultate. Plan prodaje (domači trg + izvoz) smo presegle za 3,1 %, v primerjavi z letom 1979 pa smo prodali za 43,2 % več. Samo na zunanjem tržišču smo prodali za cca 250 mio din izdelkov oziroma preko 10 mio \$, kar je za 2 mio. dolarjev več kot v letu 1979. Plan smo presegle kar za 26,8 %. Razveseljiv je tudi podatek, da je TOZD Tovarna vrat dosegla 10 krat večji izvoz kot v letu 1979. Od skupnega izvoza smo direktno izvozili 36 % preko posrednikov pa 64 %. Na ameriškem trgu je v letu 1980 nastopila kriza v prodaji pohištva in smo zaradi tega poskušali večji delež planirati na evropsko tržišče, kar nam je delno tudi uspelo, saj je ta izvoz predstavljal 11 % od skupnega izvoza stolov in miz. V zvezi z izvozom moramo povedati še to, da so vse tri TOZD, ki izvažajo, v zadnjem kvartalu 1980 sprejele dodatne izvozne obveznosti in jih tudi izpolnile.

Na področju uvoza so bile velike težave pri uvozu surovin, repromaterialov in rezervnih delov, predvsem zaradi ukrepov in odlokov ZIS. Posledica tega je bilo nepravočasno dobavljanje naročenih materialov skozi vse leto. Večkrat nam je blago ležalo na Carinskem skladišču, vendar pa ga zaradi prepovedi nismo mogli cariniti.

Uvozili smo za 25 mio din, kar je za 46 % več kot v letu 1979, pokritje uvoza z izvozom pa je 97,9 %.

Če pogledamo sedaj še finančne rezultate, lahko rečemo, da so dokaj zadovoljivi. Celotnega prihodka smo dosegli 994 mio din, kar je 20 % nad planiranim in 41 % več kot v letu 1979. Del povišanja v primerjavi z letom 1979 je prav na račun cen, katerih vpliv pa se kaže tudi pri porabljenih sredstvih.

Indeks porabljenih sredstev v primerjavi z letom 1979 kaže 44 % povečanje. Tako smo dosegli dohodka 275 mio din, to pa je 33 % več kot v letu 1979 in 11 % več, kot smo planirali. Po kritju vseh obveznosti iz dohodka v višini 70 mio din smo realizirali 205 mio din čistega dohodka, kar je 19 % nad planiranim in 44 % več kot v letu 1979. Tega pa smo razdelili takole:

— za osebne dohodke	143,746 mio din
— za rezervni sklad	6,434 mio din
— za sklad sk. porabe	
— stan. del	13,327 mio din
— za sklad sk. porabe	
— splošni del	13,204 mio din
— za poslovni sklad	28,989 mio din

Za poslovni sklad smo namenili malo manj kot 29 mio din kar je kar 2,6 krat več kot v letu 1979 in 2,2 krat več kot smo planirali. Prav gotovo smo lahko s tem zadovoljni.

Če pogledamo najvažnejše kazalce poslovanja, vidimo, da tudi ti izkazujejo indekse nad 100 glede na plan kot tudi v primerjavi z letom 1979. Dohodka na delavca smo stvarili 276.997 din, delež akumulacije v dohodku je 12,9 %, za osebne dohodke in skupno porabo smo namenili 171.305 din na delavca, povprečni realizirani neto osebni dohodek na delavca mesečno pa je bil 8.286 din, medtem ko je bil v gospodarstvu SRS 8.517 din.

Iz tega, kar smo sicer zelo na kratko povedali, lahko zaključimo, da je bilo leto 1980, kljub mnogim težavam uspešno in smo z rezultati lahko zadovoljni. Zavedati pa se moramo, da vstopamo v leto 1981, ki ne bo lahko in bo potrebno vložiti mnogo truda, da bomo realizirali naloge, ki jih bomo planirali in da bomo ob koncu leta spet lahko ugotavljali, da smo uspešno gospodarili.

Prebil Margareta

Plan za leto 1981

V primerjavi z lanskoletnimi rezultati, ki nam kažejo, da smo poslovali uspešno, pa za leto 1981 ne načrtujemo tako dobrih rezultatov. Problemi iz leta 1980 se bodo gotovo nadaljevali v letu 1981 in vse napore bomo morali usmeriti v to, da bomo planske naloge realizirali. Ocenjujemo slabo situacijo zlasti na nabavnem trgu, kar se odraža tudi na planiranem dohodku in planiranem ostanku čistega dohodka.

Proizvodnjo planiramo v takem obsegu, kot smo jo ustvarili v letu 1980, in to sicer planiramo, da bomo ustvarili 1.026.405 Nh. Planiramo, da bomo razžagali 36.662 m³ hlodov, kar je dosti ambiciozno zastavljen plan, če vemo, kakšna je situacija na trgu s hlodovino. Zaradi tega bo treba zlasti na področju nabave vse sile usmeriti v to, da bomo te količine zagotovili. Tako tudi planiramo večjo nabavo hlodovine v drugih republikah in manjši delež SR Slovenije.

S proizvodnjo, ki jo planiramo, načrtujemo, da bomo realizirali prodaje za 18,6 % več, kot smo jo dosegli v letu 1980, pri tem načrtujemo, delež izvoza cca 35 %.

Izvoz bo še vedno v največji meri usmerjen na ameriško tržišče, in sicer 75 %, povečali pa bomo tudi delež Evropskega trga, in sicer 21,4 %, pri tem je v celoti izvoz TOZD Tovarna vrat usmerjen v Evropo.

Na področju zaposlovanja planiramo za 4 % več delavcev, kot jih je bilo v letu 1980, vendar je to povečanje predvsem na račun pla-

niranih delavcev v TOZD Blagovni promet. Načrtujemo novo prodajno skladišče v Beogradu in novo prodajno skladišče v Prištini, kar pa seveda povzroči tudi večje število zaposlenih. Poleg tega planiramo zaposlitev določenih strokovnih delavcev v TOZD Blagovni promet in delovni skupnosti, ki smo jih sicer planirali že v letu 1980, pa nam jih ni uspelo pridobiti.

In kakšne finančne rezultate planiramo? Kot smo omenili že na začetku, leti niso taki, kot smo jih dosegli v letu 1980. Celotnega prihodka načrtujemo 1.436.264.000 din, kar je za 44,5 % več, kot smo ga dosegli v letu 1980. Ta procent pa je delno tudi zaradi spremenjenega načina planiranja celotnega prihodka v TOZD Blagovni promet. Planirano, da bomo skupaj porabili za 57 % več sredstev, kot smo jih v letu 1980, tako da bomo dosegli dohodka 302,609 mio din, kar pa je 10 % več, kot smo ga dosegli v letu 1980. Po pokritju vseh obveznosti iz dohodka v planirani višini 92.510 mio din, načrtujemo čistega dohodka 210.099 mio din. V letu 1981 je porast osebnih dohodkov tako kot v letu 1980 odvisen od porasta dohodka z Dogovorom o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1981. Tako planiramo, da bomo za osebne dohodke namenili 158.093 mio din, kar je 17 % kot v letu 1980.

Za rezervni sklad bomo namenili 6,911 mio din, za sklad skupne porabe 28,881 mio din, kar je 9 % več,

kot smo namenili v letu 1980. Po vsem tem bomo v poslovni sklad namenili 16.215 mio din, kar pa je skoraj polovico manj kot v letu 1980. Tudi sami kazalci poslovanja, ki izhajajo iz teh rezultatov, niso tako ugodni, kot so bili v letu 1980. Indeks dohodka na delavca je sicer nad 100, indeks planiranega po-prečnega neto OD na delavca je

112, je pa indeks planirane stopnje akumulacije pod 100.

Torej vidimo, planirani rezultati niso preveč ugodni. Ugodna pa ni niti situacija, zlasti na nabavnem področju, tako osnovnih surovin kot repromaterialov in veliko truda bo potrebno vložiti v to, da bo proizvodnja tekla kolikor toliko normalno in bomo planirane rezultate lahko tudi dosegli. P.M.

SLO in DS

V letu 1980 se je odbor oz. komite za LO in družbeno samozaščito delovne organizacije LIKO sestel petkrat. Na svojih sejah je med drugim obravnaval zunanjo in notranjo politično situacijo, sprejem vojno politične ocene za lokacijo Verd in Borovnica, aktivnosti okrog izvedbe akcije NNNP 80/81 in dru-

— izdelan je načrt ukrepov za pripravljenost po I., II. in III. stopnji,
— novelirani načrti so proizvodnje in storitev v vojni, delovanje financ v vojni, načrt narodne zaščite itd.

Za enote narodne zaščite je bilo v letu 1980 opravljeno redno šolsko streljanje s puško.

Naloga mojstra ni le vodenje in organiziranje proizvodnega procesa, pogosto mora...

ge zadeve s tega področja. Če pregledamo dela, ki so bila opravljena s področja SLO in družbene samozaščite v letu 1980 bi jih lahko opredelili v kratkem takole:

— izdelan je bil plan izobraževanja enot CZ, NZ ter štabov civilne zaščite za lokaciji Verd in Borovnica,

— za obe lokaciji Verd in Borovnica je sestavljen finančni plan za potrebe CZ in NZ tu gre posebno za nakup raznega materiala

— napisana je ocena izrednih razmer kot priloga k obrambnim načrtom,

S člani narodne zaščite in ekipami za prvo pomoč ter ekipami za gašenje požara v okviru civilne zaščite je bil na lokaciji Borovnica dne 26. 4. 1980 organiziran sprejem Titove štafete v okviru Dneva mladosti. S pripadniki za gašenje požara in v sodelovanju z ekipami za prvo medicinsko pomoč v okviru civilne zaščite, so bile opravljene po štiri gasilske vaje.

Zastavljene naloge s tega področja za leto 1980, so bile v glavnem realizirane, ostalo pa je nekaj odprtih oz. preloženih v leto 1981.

Splošni oddelek

Varstvo pri delu

Poročilo zajema stanje nezdod po TOZD in skup. služb LIKO v letu 1980 in primerjavi tega s stanjem iz leta 1979.

Iz navedenih podatkov v tabeli sledi, da je število nezdod v DO »LIKO« za 33 % manjše v primerjavi z istim obdobjem 1979. Število izgubljenih dni zaradi nezdod je manjše za 28 %. Tudi izgubljenih dni »nad 30« je za 29 % manjše. Kljub temu pa je število izgubljenih dni na nezdodo višje za 7 % v primerjavi z lanskim stanjem, vendar v tem primeru tega podatka o izgubljenih dneh na nezdodo ni mogoče posplošiti, ker je k temu prispevala zlasti nezdoda del. OGRIN Kati iz TOZD Tovarna vrat. Da izgube del dni zaradi navedenih nezdod ne upoštevamo je izguba del dni na nezdodo za cca 10 % nižja kot v letu 1979, kar je realnejši podatek. Zato lahko zaključimo, da je večina nastalih nezdod v letu 1980 bila lažje narave v primerjavi z letom 1979.

Da pa bi tudi v prihodnje preprečevali nastanke nezdod je služba varstva pri delu pripravila ukrepe, ki so bili sprejeti tudi na delavskih svetih temeljnih organizacij.

Ti ukrepi so:

OSNOVNI UKREPI ZA PREPREČEVANJE NEZGOD

— zagotoviti bo potrebno še kvalitetnejše poučevanje in uvajanje v delo novosprejete del. in del. ob premetitvah na nove del. naloge.

— vodje dela morajo za delavce katere vodijo oz. razporejajo na delovne naloge, dosledno zagotoviti razporejanje delavcev v skladu z določbami o delu, izvršiti poučitev oz. uvajanje v varno delo in izvršiti interni preizkus del. Zagotoviti je tudi večjo kontrolo pri delu v smislu varnega dela in hitrejše ukrepanje z odpravo morebitnih nevarnosti itd.

— Nastavljajči strojev so nepodgovorni pri pripravi stroja za delo, da strogo upoštevajo varnost. Ni dovolj, da je stroj ali druga naprava za delo, pripravljena za delo, temveč mora biti tako pripravljena, da bo zagotovljena varnost pri delu.

— Za vsa dela oz. delovne naprave in priprave še vedno nimamo navodil za varno delo in bo potrebno ta izdelati v sodelovanju s tehnologiji in teh. kadrom.

— Priprava dela oz. tehnologije morajo pri načrtovanju novih tehnoloških postopkov oz. uvajanju

novih izdelkov in materialov v delo upoštevati in načrtovati tudi varnost pri delu in pri tem pritegniti v sodelovanje delavca odgovornega za varnost pri delu.

— Pri nakupu delovnih priprav in naprav ali izdelavi teh v lastni mehanični delavnici je obvezno zagotoviti zakonsko predpisano dokumentacijo to je: pismeno izjavo v smislu 5. čl. rep. zakona o varstvu pri delu (VI. SRS št. 32/74) in navodila za varno uporabo ter o načinu preizkušanja in vzdrževanja.

— vsak delovni razgovor z vodji dela in delavci bi se moral začeti s kritično analizo izvajanja varnosti pri delu in dogovarjanju za izboljšanje.

— Tehnologi bi morali preanalizirati in stalno spremljati obstoječe postopke dela zlasti v zvezi z notranjim transportom in manipulacijo z materialom, da bi zagotovili večjo varnost, lažje delo in zmanjšali izgubo časa zaradi neurejenega transporta oz. manipulacije z materialom.

— Večja kontrola, nad izvajanjem dela za večjo varnost vseh odgovornih in hitrejša reševanje oz. odpravljanje pomanjkljivosti itd.

Vseh ukrepov za zagotovitev varnejšega dela ni mogoče zajeti. Navedeni so le tehtnejši, katerim bo potrebno posvetiti večjo skrb pri nadaljnjem delu.

UKREPI ZA IZBOLJŠANJE POŽARNOVARNOSTNE PREVENTIVE

Te ukrepe v bistvu že nakazujejo že navedeni odprti problemi iz

področja požarno-varnostne preventive in sicer:

— Podobno, kot je že navedeno v zvezi z varnostjo pri delu, mora požarna varnost postati predmet razgovora in ukrepov, ko se dogovarjamo z vodji dela ali delavci o vsakodnevnem delu.

— Stalno izvajati vzdrževanje del. mest in pospravljanje ob zaključku dela, med delom in zaključku izmene. Pomembno je odstranjevati fini lesni prah, ki se nabira po stenah ekshavstorskih cevi, kupih lesa, elektrorazdelilnih omarih strojih itd.

— Zagotoviti je stalen dostop do gasilskih aparatov, hidrantov in druge opreme namenjene za gašenje in prehodnost skozi oddelke.

— Iz proizvodnih odd. sproti umikati ves material, odpadni papir, kartone, škart elemente itd. ostali material pa ustrezno zložiti.

— Ne smemo dovoliti lagodnost pri delu ali preintenzivno prekoračenje norm na račun neizvajanja požarnovarnostne preventive.

— Ustrezno vlogo v požarnovarnostni preventivi bi morali imeti tudi komiteji za SLO in DS v TOZD ter sindikat itd.

Vsi navdeni ukrepi izhajajo iz določil pravilnika o požarni varnosti. Zavedati pa se je treba, da v poročilu niso zajeti vsi problemi oz. naloge, ki jih je potrebno izvajati za večjo požarno varnost.

Služba varstva pri delu

operativno planiranje, preskrbo z repromateriali itd.

To so le nekatere izpostavljene naloge. Zanih nalog je bilo še veliko več, vendar zaenkrat o njih le toliko.

Za nami je prvo leto dela novega IO sindikata. Kako, do katere mere se je realiziral akcijski program, kje so že vidne izboljšave in kje bo še potrebno vložiti posebno veliko truda?

»Delo sindikata je bilo zelo pestro. Sam IO se je v preteklem letu sestel 8 krat. Na teh sejah se je predvsem razpravljalo o vprašanjih ki so izhajala iz potreb tekoče problematike in situacije TOZD, zaključni račun za leto 79, sprejemanju plana za leto 1980, pripravah na volitve kandidatov v samoupravne organe, organizaciji izleta itd. Kar se tiče izvrševanja zastavljenih nalog, ki smo si jih zadali na političnem aktivu kot akcijski program, moram reči, da je realiziran le delno. Pri delovni disciplini in izkoriščanju delovnega časa, surovin imamo še mnogo rezerve in mislim, da nismo uspeli narediti opaznega koraka naprej. Drugačna je situacija v skladiščih, kjer so se zaloge polizdelkov in končnih izdelkov zmanjšale skoraj na polovico primerjalno z letom 1979. Ta uspeh je viden tudi ob sedanjem ugodnem finančnem rezultatu TOZD.

Pri nadomeščanju uvoženih repromaterialov z domačimi smo naleteli na večji problem, predvsem zato, ker so domači proizvajalci nesolidni in netočni v dobavah ter slabši v kvaliteti. Tako so z njimi tudi večja tveganja.

Zanima me kako deluje samouprava v TOZD-u, kako se sindikat povezuje s konferenco!

»Na področju samouprave se je sindikat skušal kar največ in najboljše uveljaviti. Žal ugotavljam, da ni takih uspehov kot smo jih pričakovali.

Nikakor ne moremo aktivirati dela delegacij, da bi postale sklepne, aktivnejše, z večjo udeležbo na sejah vseh nivojev. Ugotavljam, da je čedalje manj delavcev pripravljeno delovati v samoupravnih organih, predvsem pa izven delovnega časa, na račun svojega prostega časa.

Povezava v okviru DO je zadovoljiva, preko konference oz. IO konference sindikata »Liko«. Na tej konferenci potekajo obravnave o nalogah širšega značaja in pomena za vso DO.

Povezava s krajevno skupnostjo moram reči, ni najboljša. Čeprav obstaja obojestranski interes za oblikovanje stališč, se še vedno premalo zavedamo, da smo delavci samoupravljalci v proizvodnji, doma potrošniki splošnih družbenih dobrin. Menim, da bomo samo s tesnim sodelovanjem in dogovar-

OOS v Tovarni vrat

Moj sogovornik je tov. Kržič Tone, ki je predsednik IO sindikata v Tovarni vrat. Sicer pa besedo prepuščam kar njemu:

»Delo predsednika IO sindikata sem prevzel 11. 2. 1980, ko se je leta konstituiral. Moram poudariti, da se je TOZD Tovarna vrat takrat soočala z mnogimi problemi. Naj navedem le nekatere. Prevelike zaloge izdelkov v medfaznem in končnem skladišču, pomanjkanje osnovnih repromaterialov, slabo izkoriščanje delovnega časa, materialov itd. Zato smo dali že na ustanovni konferenci pobudo, da se skliče sestanek družbenopolitičnih organizacij, vodstva in vodilnih v TOZD. Ta sestanek smo realizirali 10. 3. 1980, kjer smo v plodni, konstruktivni razpravi oblikovali akcijski program OO ZS Tovarne vrat, ki je bil preko razprav in dopolnitev sprejet na zborih delavcev kot osnovna nit delovanja sindikata v letu 1980.«

Morda bi bilo zanimivo, tudi za bralce, da nam v kratkem nanizate specifičnost nalog, ki ste si jih zadali kot najvažnejše pri delovanju IO za leto 1980.

»K aktualnim nalogam in smernicam ZS Slovenije bi naštel še nekaj specifičnih za naš TOZD,

— Stalna skrb za razvijanje samoupravljanja.

— Sodelovanje pri izdelavi meril in določanju politike za pridobivanje in razporejanje dohodka.

— Stalna skrb za povečanje storilnosti dela, smotrno izkoriščanje sredstev za proizvodnjo, delovnega časa, surovin in repromaterialov.

— Skrbeti za boljšo kvaliteto izdelkov, zagotoviti količine in točne roke odpre, ter pospeševati izvoz.

— Pomembna naloga je tudi v nadomeščanju uvoženih repromaterialov z domačimi povsod tam, kjer je to mogoče in s tem ne bi trpela končna kvaliteta izdelka.

— Izboljšati organizacijo dela,

janjem prišli do skupnih željenih rezultatov.

Sodelovanje z občinskim svetom ZS lahko ocenim kot dobro. Novo vodstvo je dobro in tesno sodeluje z osnovnimi organizacijami, tako prihajajo s te strani razne pobude, tudi o reševanju raznih problemov v samih DO.«

Kako ocenjuješ delo mladine in športno rekreacijsko aktivnost v TOZD-u?

»Na področju športa in rekreacije skušamo sodelovati pri vseh množičnih športnih prireditvah. Žal moram ugotoviti, da ravno pri teh prireditvah ni nekega jasnega koncepta, tako, da so potem naše udeležbe tudi bolj naključne. Žal še ni prišlo do realizacije predloga, da se ustanovi odbor za šport in rekreacijo na nivoju DO, ki bi to dejavnost koordiniral in planiral akcije in sredstva. Vse premalo koristimo proste kapacitete telovad-

nice »Partizana« v Borovnici, čeprav so ure vodene pod strokovnim vodstvom. Tako pač posebnih rezultatov v športu in rekreaciji nismo dosegli, kar je po neki meri »zasluga« tudi mladine v našem TOZD-u, ki se mi zdi, da je več ali manj nezainteresirana za vsa dogajanja. Poskusili smo z novim vodstvom, sugestijami, pa vidnejših rezultatov še ni.«

Kot vidim bo dela dovolj tudi v tem letu. Pa vendar, kako naprej?

»Menim, da še vedno ostane v prioriteti naših aktivnosti izpolnjevanje zadanih obvez in nalog iz akcijskega programa iz leta 1980. Predvsem se moramo v našem delu osredotočiti na tri, štiri pglavitne probleme, ki sem jih omenil že uvodoma. Mislim, da je naše jedro IO dobro, delovno in da lahko pričakujemo od njega še boljših rezultatov, kot v preteklem letu!«

Miro Hanžel

IGD Liko Verd

Industrijsko gasilsko društvo LIKO Vrhnika na lokaciji Verd obstaja od leta 1952. Že med vojno in po osvoboditvi so se naši delavci ukvarjali s protipožarno preventivo. Tov. Levec Franc je eden tistih naših gasilcev-ki je 1943 leta z drugimi tovariši skrtil brizgalno, da je ni okupator odpeljal. Skratka, zave-

silce podčastnike, to so: Oblak Filip, ki je že odšel iz naše DO, Levec Janez in Rizman Anton. Bili so tudi prvi, ki so začeli izobraževati gasilce na Verdu.

Nekaj let kasneje je napravil podčastniško šolo za gasilce tudi tov. Grampovčnik Matevž, in še kasneje tudi tov. Petrič Franci. Petrič Fran-

mo 4 člane strokovno usposobljene za izobraževanje gasilcev na Verdu.

Na letni konferenci IGD LIKO Vrhnika lokacija Verd, ki je bila 21. 1. 1981 ob 16.30 uri v prostorih družbene prehrane je bila prisotna večina gasilcev.

Letne konference so se udeležili tudi predstavniki OGZ OS Vrhnika, predsednik OGZ OS Vrhnika tov. Mišič Karel, poveljnik OGZ OS Vrhnika tov. Zirovnik Ban.

Zasluznim gasilcem IGD lokacija Verd so bila podeljena občinska priznanja — jubilejna priznanja za 10, 20 in 30 let članstva v gasilskih vrstah in priznanja DO LIKO Vrhnika za aktivno delo na področju protipožarne preventive.

Priznanja so prejeli:

Turšič Matija
Dobrovolj Stefan
Levec Janez
Levec Franc

Jubilejna priznanja za 30-letnico so prejeli:

Dobrovoljc Stefan
Pajsar Ivan
Turšič Matija
Petkovšek Jakob
Makovec Alojz
Košir Dominik
Keršmanc Franc
Cankar Vinko
Rizman Anton

Jubilejna priznanja za 20. letnico so prejeli:

Pleško Matevž
Šurca Janez
Knapič Franc

Jubilejna priznanja za 10. letnico so prejeli:

Rožnik Franc
Levec Janez
Dobrovoljc Janez

Priznanja za aktivno delo na področju protipožarne preventive, katere je odlikovala DO »LIKO« so prejeli:

Pajsar Ivan
Bizjan Pavel
Košir Dominik
Knapič Franc
Petrib Franci
Koler Franc
Pušnik Vilibald
Makovec Alojz
Vincetič Ivan
Keršmanc Franc
Pleško Matevž
Dolamič Vinko

Na konferenci smo sklenili, da se v letošnjem letu zgradijo vsa potrebna zajemališča vode, ki so določena v napadalnem načrtu v protipožarni preventivi na lokaciji Verd.

Ugotovili smo, da je treba izšolati iz vrst mladih gasilcev mladi strokovni kader, kateri bo zamenjal starejše pri strokovnemu uspo-

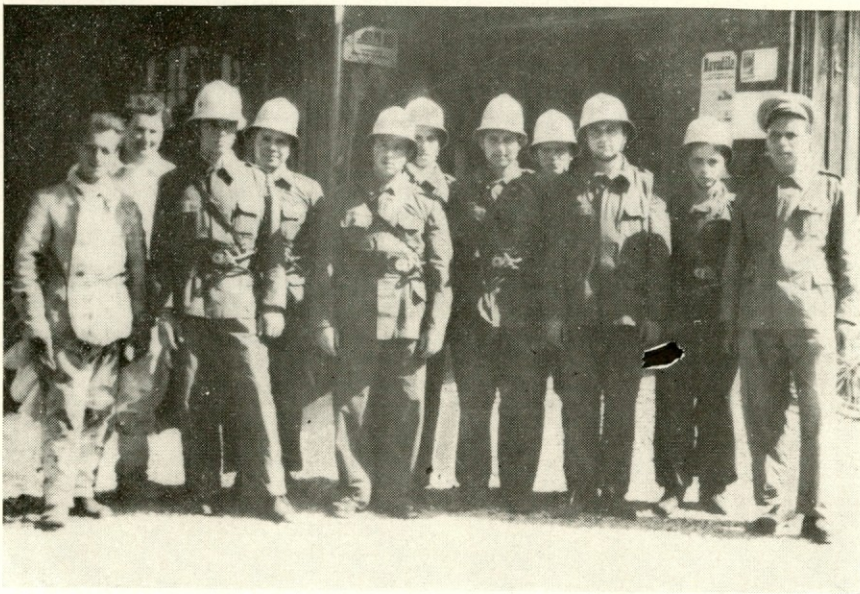

Ena prvih gasilskih enot IGD Verd

dali so se, da je treba služiti kruh.

Prvi predsednik IGD na lokaciji Verd je bil upokojeni direktor tov. Gutnik Alojz. V 1952 letu so se prvi gasilci Verda izobraževali za ga-

ci se je izobraževal še naprej in dosegel znanje gasilskega častnika. Podčastniško gasilsko šolo ima tudi Bizjan Pavel, ki je v službi vrnarja na verdski lokaciji. Tako ima-

Še en posnetek začetkov delovanja gasilskega društva v Verdu

sabljanju gasilcev v protipožarni preventivi.

Ugotovili smo, da se moramo še bolj poglobiti v aktivno delo protipožarne preventive, katere bomo dosegli le z aktivnim delom, dobro

in strokovno dogovorjenimi sklepi, ki naj vsebujejo odprtost dogovorov, samokritičnost, strokovnost in ne nazadnje demokratično odločitev.

Stane Urh

Uniles Uniles Uniles Uniles Uniles

Temelji plana SOZD Uniles

POMEN TEMELJEV PLANA
SOZD UNILES 1981—1985

Tako kot v vsem gospodarstvu tudi v SOZD UNILES v bistvu to pot prvič v celoti načrtujemo po novem sistemu samoupravnega planiranja. Prav ta čas je v javni razpravi v naših TOZD in delovnih organizacijah predlog samoupravnega sporazuma o temeljih plana SOZD UNILES za obdobje od 1981—1985 leta. Prav gotovo gre za zelo pomemben planski dokument. Zato, ker prvič oblikujemo temelje plana ob upoštevanju možnosti, ki jih odpira novi samoupravni sporazum o združitvi v SOZD UNILES, sprejet jeseni 1979 leta; zato, ker bomo ravno s temi temelji plana vrsto naših skupnih interesov oblikovali kot skupne funkcije in konkretne delovne naloge v SOZD; in zato, ker so v planskih dokumentih zastavljene naloge SOZD pogoj za urejanje medsebojnih odnosov z zunanjimi gospodarskimi in družbenimi dejavniki.

Ze v pripravi prvih osnutkov sporazuma o temeljih plana smo se

odločili, da v njem zajamemo tako tiste cilje, interese in naloge, ki so skupne za vse članice SOZD kot tudi tiste, ki so pomembnejše za dve, tri ali več članic, četudi ne za celoten delovni kolektiv Unilesa. To je tudi razumljivo, saj take pomembnejše odločitve terjajo soglasje vseh delovnih organizacij SOZD UNILES, ker bi bili sicer lahko na račun enih prizadeti interesi drugih članic Unilesa. Novi samoupravni sporazum o združitvi v SOZD UNILES nam v razvoju samoupravnih družbeno ekonomskih odnosov odpira izredno široke možnosti, ki jih bomo postopoma napolnjevali s pravo vsebino skupnih nalog. Te pa zadevajo predvsem proizvodno-programске usmeritve, razvojno-investicijsko področje, kooperacijo in nabavo, zunanjo trgovino in marketing. Poglejmo samo nekatere med njimi.

Predvsem je pomembna odločitev, da se bodo članice Unilesa sporazumevale o razvijanju novih proizvodnih programov in zmogljivosti, jih usklajevale in po potrebi

zanje tudi združevale sredstva. Med proizvodnimi zmogljivostmi se tako npr. izkazuje skupni interes za izgradnjo tovarne brusnih papirjev in za skupno galvanizacijo. Proučiti moramo tudi določene skupne možnosti pri izgradnji prodajne mreže in pri postavitvi predstavništva in informacijskih centrov doma in v tujini. Skupno naj bi usklajevali vse investicije v razširjeno reprodukcijo in naložbe v tujini ter sovlaganja v druge organizacije združenega dela zunaj Unilesa. Med temi zadnjimi naj omenim tudi nove možnosti, ki jih odpira spremenjeni sistem pomoči manj razvitim v Jugoslaviji. Polovico sredstev dosedanjega prispevka za pomoč manj razvitim je namreč mogoče sovlagati z zainteresiranimi organizacijami združenega dela v Bosni in Hercegovini, Makedoniji, Črni gori in Kosovu. Nekatere konkretne skupne projekte že obdelujemo.

Prav tako bomo še intenzivneje nadaljevali skupno dogovorjene nabave nekaterih reprodukcijskih materialov pri dobaviteljih v Jugoslaviji in v tujini. Pri vključevanju v svetovno tržišče imamo ob bolj usklajenih in temeljiteje načrtovanih nastopih prav gotovo tudi določene rezerve. Upoštevati moramo namreč cilj, da v prihodnjih petih letih predvidevamo za več kot 500 mio dolarjev izvoza proizvodov tovarn v okviru Unilesa. Dobre 3/4 tega izvoza je namenjenega na konvertibilna področja. Prav tako nas sili k tesnejšemu sodelovanju na stopni na tržiščih neuvrčenih dežel v razvoju, kjer so poleg možnosti za prodajo izdelkov privlačne tudi možnosti za postavitev kompletnih proizvodnih zmogljivosti in za oskrbo s surovinami. Določene skupne naloge moramo razčleniti tudi glede maloobmejnega sodelovanja z Avstrijo in Italijo:

zaradi izvoznega interesa, zaradi določenih ugodnosti pri uvozu in zaradi podpore naši slovenski manjšini pri njenem gospodarskem razvoju.

Lesnina, Hoja in Marles predvidevajo skupaj s še nekaterimi zainteresiranimi izgradnjo novih tovarn na obmejnem področju Italije in Avstrije. Obenem bomo ponovno preučili možnosti za uresničitev že znane zamisli o gradnji skupnih salonov Unilesa in skupno nastopali na pomembnejših sejnih doma (Ljubljana, Beograd) in v tujini (Köln, Pariz).

Kakršnakoli oblika sodelovanja in združevanja dela in sredstev pa seveda terja boljše informiranje delavcev Unilesa in vsaj najnujnejše poslovne informacije za samoupravne ter poslovodne odločitve. Zato v temeljih plana predvidevamo kot skupno nalogo tudi oblikovanje zasnovanega enotnega informacijskega sistema.

skega sistema SOZD UNILES. V njem naj bi Uniles skupno z Narodno banko, Službo družbenega knjigovodstva in še nekaterimi institucijami zagotavljal najnujnejše poslovne informacije predvsem z analizo in uporabo že razpoložljivih podatkov, ne da bi dodatno obremenjevali ustrezne službe delovnih organizacij.

Vsaj tromesečno bi z ustrezno publikacijo dali te informacije na razpolago vsem temeljnim organizacijam in delovnim organizacijam Unilesa. Obenem naj bi v glasilih delovnih organizacij in drugih oblikah informiranja zagotovili več vesti in člankov o uresničevanju skupnih nalog v naši SOZD.

Že prvi del razprave o predlogu samoupravnega sporazuma o temeljnih plana SOZD UNILES 1981—1985 je dal še številne dodatne predloge in sugestije, ki jih zdaj obravnavajo strokovni odbori, organi zainteresiranih delovnih organizacij in drugi. Zato je pripravljen za delavski svet SOZD UNILES tudi predlog, da bi rok za podpis samoupravnega sporazuma podaljšali od konca meseca marca do konca meseca maja. S tem bomo pridobili čas, da bo sporazum o temeljnih plana bolj kakovostno in bolj konkretno začrtal skupne naloge delavcev SOZD UNILES.

Tone Krašovec

Zimske igre Uniles 1981

V preteklosti so se v okviru lesnih in gozdarskih organizacij združenega dela odvijale letne in zimске športne igre pod nazivom »lesariade«. Take in podobne igre na nivoju republike in federacij so se odvijale tudi v drugih panogah. Takšne igre je predsedstvo sveta ZSS ocenilo kot neugodne, ker ne temeljijo na principih (množično-

Pripravljalni odbor je pod taktirko neutrudnega predsednika Zupin Joža in sekretarja Štebe Maksa razpisal tekmovanje v veleslalomu in tekah za ženske in moške. Ravno tako se je odločil, da podeljuje samo posamezno priznanje za prva tri mesta, ne pa pokala za skupno uvrstitev. Na razpis so se prijavile:

Sodelovanje naših športnikov na veleslalomu »Zabočevo« 81

sti, redne vadbe), temveč pomenijo drago tekmovanje, v katerega se vključujejo posamezniki ali ozke skupne bivših ali še sedaj aktivnih športnikov. Istočasno pa je predsedstvo priporočilo, da se igre odvijajo na nivoju OZD SOZD. Zato se je KS sindikata Uniles odločil, da se v okviru našega SOZD-a odvijajo športne igre. Pokrovitelj zimskih iger Uniles 81 je bila DO Stol Kamnik.

MARLES Maribor, MEBLO Nova Gorica, LESNINA Ljubljana, NOVOLES Novo mesto, LIKO Vrhnika, HOJA Ljubljana, KRASOPREMA Dutovlje, JAVOR Pivka, sodelavci vodstva Uniles ter STOL Kamnik. Izostala je le iz DO IZTOK Miren. Iz športne liste lahko razberemo, da to pomeni 210 tekmovalcev.

Rezultati veleslalom — Velika planina

Ženske I. kategorija	
1. Mrak Amalija, MEBLO	0.52,88
2. Janežič Jožica, LESNINA	0.53,16
3. Suhovršnik Polona, STOL	0.53,22
Ženske II. kategorija	
1. Hribar Majda, LESNINA	0.51,15
2. Simreich Milica, MARLES	0.53,03
3. Štupar Stanka, STOL	0.53,18
Moški I. kategorija	
1. Komac Goran, MEBLO	0.41,22
2. Podgornik Janez, STOL	0.41,70
3. Kamič Darko, MARLES	0.41,92
Kravanja Milan, MEBLO	0.41,92
Moški II. kategorija	
1. Ducar Zdene, NOVOLES	0.41,28
2. Skok Branko, MEBLO	0.41,54
3. Terbižan Adrijan, MEBLO	0.42,51
Moški III. kategorija	
1. Šegula Tone, MARLES	0.48,22
2. Humar Štefan, STOL	0.49,74
3. Kučer Vili, MARLES	0.49,82

Teki — Tunjice

Ženske I. kategorija	
1. Petek Milena, STOL	15.05,4
2. Djaniš Blanka, STOL	17.00,3
3. Srebernjak Anica, HOJA	19.11,6
Ženske II. kategorija	
1. Grom Boža, LIKO	12.33,4
2. Forstner Jelica, MARLES	13.34,6
3. Stražar Marinka, STOL	17.00,6
Moški I. kategorija	
1. Klemenc Jože, STOL	19.27,0
2. Kozander Danilo, MARLES	21.15,7
3. Rejc Ivan, MEBLO	23.14,6
Moški II. kategorija	
1. Majcen Anton, HOJA	20.99,8
2. Družnik Miran, JAVOR	22.31,3
3. Marinčič Janez, JAVOR	23.14,0
Moški III. kategorija	
1. Vindšnurer Damjan, MEBLO	26.51,8
2. Štebe Maks, STOL	31.18,5
3. Gobec Vinko, STOL	32.49,8

Ob koncu bi bilo prav, da podamo oceno tega tekmovanja. Vendar je to le malo pretežka naloga. Po veselih obrazih in dobri volji sodeč kakor rečeno, da so bili udeleženci zadovoljni, da so ob vsem tem pozabili na vse spodrsrlaje in prav je tako. Namen je bil, da se spoznamo med seboj, da si izmenjamo izkušnje in to je v veliki meri doseženo. Ob koncu pa se lahko v imenu vseh tekmovalcev zahvalimo vsem, tudi tistim, ki so ostali v anonimnosti, za uspešno izvedeno srečanje.

Franc Pestotnik

Novice

V prvih dneh marca je bil sklican tudi sestanek vseh urednikov glasil OZD, ki so članice SOZD Unilesa.

Sklenjen je bil sledeč dogovor:

1. delavci delovne skupnosti SOZD bodo redno pošiljali pomembnejše informacije s svojih po-

dročij za objavo v naših glasilih

2. članke, ki se sicer objavljajo v enem izmed glasil, vendar so pomembnejše tudi za ostale članice Unilesa bomo objavljali uredniki z medsebojno izmenjavo

3. tudi v prihodnje naj bi se uredniki redno sestajali (3–5 mesecev) ter pregledali opravljeno delo in določili naloge za v bodoče

4. že v naslednji številki objavimo prvi članek (Plan SOZD Uniles 8-85) ter v prihodnjih druga pomembnejša področja.

Želimo, da bi dogovor s skupnimi močmi kar najbolj dosledno uveljavili v praksi.

K. D.

IMENOVANJE NOVIH STROKOVNIH ODBOROV SOZD UNILES

V skladu s samoupravnim sporazumom o združitvi v SOZD in sta-

tutom SOZD UNILES je predsednik SOZD UNILES na drugi seji koordinacijskega sveta, na predlog združenih organizacij imenoval novo sestavo članov odborov SOZD UNILES:

predsedniki posameznih odborov so:

— odbor za načrtovanje in razvoj, Arh Viktor — Meblo

— odbor za marketing, Vlado Plahuta — Marles

— odbor za notranjo trgovino, Krek Jože — Javor

— odbor za zunanjo trgovino, Vili Pavlič — Novoles

— odbor za kooperacijo in nabavo, Danilo Topolovec — Stol

— odbor za finance, Janez Grünfeld — Lesnina

— odbor za splošne zadeve, Jože Šketa — Hoja

Skočir Irena

Uniles Uniles Uniles Uniles Uniles

Opojnost belih poljan

Športni in medicinski strokovnjaki zelo priporočajo smučanje, posebej še smučarski tek. Zanj je dognано, da je ena izmed tistih zdravih športnih panog, ki ne pozna starostnih omejitev. Danes, ko so

derne dobe ni nič bolj zdravega kot sprehod ali lahek smučarski tek po gozdu, soncu, na hladnem svežem zraku v naravi. Zakaj bi se torej čakajoč v vrstah za žicnice jezili na »padalce« in načenjali že tako na-

Pričakanje rezultatov po veleslalomu »Zabočevo« 81

avtomobili, televizija, alkohol, lifti in druga ugodja enostavno priljeplja človeka v stanovanje med zidove, ko se vse več pojavljajo bolezni ožilja, obolenja živcev, alkoholizem, debelost in druge nadloge mo-

čete živce, ko pa si lahko nadene mo tekaške dilce in se zapodimo po »špuri« in se dodobra oznojimo. Vendar hodi in teči na smučeh le toliko, kolikor ti godi — posebno pazljivi morajo biti starejši, pre-

debeli, rekreativci, ki so preboleli razne hude bolezni...

Da pa lahko dokažemo, da je smučarski tek primeren prav za vsakogar naj omenim občinsko prvenstvo v tekih na Vrhnikih. Bil je prekrasen sončen dan, proga pri gostilni »Malči« odlično pripravljena, dobre volje ni manjkalo niti 5-letnemu, niti najstarejšemu 59-udeležencu. Tudi tisti, ki so prvič stali na »laufarcah« so progo zmogli. Poleg proge na Stari Vrhnikih so vzdrževane proge še na Mirkah in pa pri Elektronu proti Staremu mlinu. Ena izmed prog je tudi na Ulovki, ki pa ni stalno vzdrževana. Tam so konec decembra tekmovali biatlonci in član naše DO tov. Sajovec Tone, je med ostalimi dosegel prvo mesto. Tudi na občinskih tekih je bilo nekaj članov naše DO, mnenja pa sem, da bi jih bilo lahko veliko več, samo otresti se morajo treme pred ljudmi. Upam, da bo drugo leto na občinskih tekmovanju veliko več »Likovcev«, saj poznam mnogo takih, ki imajo smučiči bolj spravljeni. Pa srečno pot in brez nezgod, saj si pri teku na smučeh ni možno kaj več poškodovati, če le ni vmes kakšen »šank«.

Sneg, sonce in dobra družba, kaj boljšega si lahko smučar še želi? Gnečo na žicnicah moramo seveda zanemariti, posebno še, če se smučarji zberemo na sindikalnem tekmovanju Vrhnikih, kot je to bilo 25. januarja na Ulovki. Kot sem že omenila; vreme enkratno, sneg dober, družba pa je bila kar velika, saj smo se na tekmovanju zbrali smučarji iz 14 DO vrhniške občine (166 tekmovalcev in tekmovalk). Tekmovali smo v veleslalomu na progi, ki jo je postavil Janez Barbo, predsednik smučarske sekcije Vrhnika. Tekmovalci smo bili razdeljeni v pet starostnih skupin, za ekipno uvrstitev pa so veljali trije najboljše časi članov vsake ekipe. Vsaka ekipa je imela svoje favorite, na katere so prisegali ostali člani ekipe, na koncu pa se je izkazalo, da so nekateri to opravičili, drugi pa ne.

Tudi »LIKO« je prijavil svojo 16 člansko ekipo, katere člane bom omenila kasneje pri rezultatih. Zelo zanimivo so bile izžrebane štartne številke, ki pa jih je menda izžrebal kar sam strokovni sodelavec pri Partizanu Vrhnika. Kakor je dobil prijave, tako je »potalal« številke. Izgledalo je, da so imeli najboljše FIS točke smučarji IUUV saj so imeli vse »ta boljše« številke.

Pred začetkom tekmovanja smo si ob počasni vožnji navzdol ogledali progo, medtem ko so si tisti »malo boljše« ogledovali progo ob počasni hoji navzgor. Na vsakem tekmovanju se zgodi, da nekateri tekmovalci manjkajo, kar se je zgodilo tudi na Ulovki, tako da so se uvedli določeni »stabilizacijski

ukrepi« (samo ne za tiste, ki so manjkali) a o tem kasneje.

Čast otvoritve proge je pripadla »nežnejšemu spolu«, ki pa so se malo manj nežno zapodile po progi, pri tem pa je vsaka mislila na medaljo, diplomu in vse kar sodi zraven. Naše ženske ekipe se je držala smola (kaj pa lahko človek naredi drugega, kot da pade, če je na progi bananin olupek). Vseeno smo se borile do konca in osvojile prva tri mesta »OD ZADAJ«. Za nami so bili na vrsti moški. Medtem, ko so nekateri že stali na štartu, so si drugi brezskrbno ogledovali progno z izgovorom, da je pred njimi še veliko števil. Zgodilo pa se je, da je takoj za štartno številko 100, štartala številka 127, vmes pa so vsi manjkali. Tako je cela četica »likovcev« zamudila štart in tako so morali na progno čisto zadnji. Kljub tej nesreči pa so se vsi segreti (nekateri med njimi tudi od Jeze) zapodili po progi in vsi srečno prispeli na cilj. Ko sem prišla do cilja tudi sama sem bila prijetno presenečena. Član naše ekipe Ličer Leon je dosegel najboljši čas proge in osvojil prvo mesto. Dokazal je, da tudi tisti, ki štarta zadnji lahko doseže lep uspeh, če je dober smučar. Po končanem tekmovanju in razglasitvi, ko smo že »zalivali« prvo mesto posamezno in drugo mesto ekipno smo izvedeli še za zmago Bojana Križaja v Wengnu in to je še povečalo veselje in s tem tudi zalivanje.

Naj na koncu dodam še rezultate:

Člani do 30 let:

	LIKO
1. LEON LIČAR	44,00
9. ŠTIMEC JANI	49,13
26. KRŽIČ TONI	54,70
27. SUNAJKO GORAZD	54,80
38. BRATIČ TOMO	1.02,02
39. SUSMAN JAKA	1,03,05
46. OBLAK JANKO	1.13,12

Člani 30—40 let:

	IUV
1. Lagenvalter Janez	44,39
	LIKO
6. Petrič Janez	49,76
7. Verbič Andrej	50,21
11. Dobrovoljc Niko	54,42
19. Grdina Ciril	59,87
24. Gabrijel Peter	1.10,84

Ekipno: moški

1. IUV
2. LIKO I.
10. LIKO II.

Ekipno ženske:

1. IUV
4. LIKO

Članice do 30 let:

	IUV
1. Leskovec Meta	55,95
	LIKO
6. Kržič Janja	1.08,08
9. Grom Boža	1.17,69
10. Tegelj Mateja	1.19,99
11. Durič Dušanka	1.25,16

B. Grom

Kralj Matjaž

V samostanu v Bistri je vladala tihota. Sonce je pripekalo s tako močjo, da je zemlja rahlo pokala; drevesa so pripogibala svoje veje, kakor bi omagovala in cvetice na vrtu so se pripogibale na razne strani, kakor bi umirale žeje.

Menihi so se bili poskrili v svoje celice, kajti ta dan sta se bila prijor Ahacij in pater Celestin zopet sprla in se razšla v silnem sovraštvu. Celo samostanski stražarji in hlapci, ki se sicer za meniške prepire niso dosti menili, so bili ta dan vznemirjeni, ker se je to pot prvič primerilo, da je prijor Ahacij potegnul samokres iz svoje halje in pomeril na patra Celestina. In če bi drugi menihi ne bili priskočili, bi se bil v samostanskem refektoriju zgodil umor. Prijor Ahacij je po tem prizoru ostal v refektoriju in se kakor blazen zalival z vinom. Časih ga je prevzela strast in začel je biti s pestmi po mizah in rjuti v svoji togoti kakor ranjena zver, potem pa je zopet omahnil na klop in jokal na glas. Vsi samostanski

prebivalci so vedeli, da v takih dnevih ni z njim ničesar govoriti in da ga je treba pustiti v miru, kajti v svoji jezi in v svoji bolesti je bil prijor Ahacij strašen.

Med tem, ko je prijor Ahacij divjal in jokal v refektoriju, se je pater Celestin tiho priplazil iz svoje celice. Stopal je po prstih in previdno odprl velika železna vrata, ki so vodila iz hodnika v podzemne prostore in katera je za seboj zaklenil. Po vlažnih, temnih stopnicah je taval dolj do globoko pod zemljo ležečih kleti, kjer so bile samostanske ječe. Medla luč, prihajajoča iz jako ozkih odprtih obropu je toliko razsvetljevala hodnik, da se je spoznalo če je zunaj dan. Pater Celestin je užgal luč in šel proti koncu hodnika, kjer je bila velika, popolnoma temna podzemna dvorana. Na gornjem koncu te dvorane je visel velik križ. Pater Celestin je užgal dve veliki plamenici, ki sta bili pritrjeni ob obeh straneh križa. Rdeča luč je grozotno razsvetlila širni prostor in

strašna orodja, ki so bila razpostavljena po dvorani. Ta dvorana je bila samostanska mučilnica in iz nje so vodila posebna vrata v celice onih, ki so bili obsojeni na mučenje.

V očeh patra Celestina je zažarel ogenj inkvizicije. Ljubil je kri, človeško kri, zaradi njene barve, zaradi njenega duha, ki ga je bolj opijal kot najmočnejše vino, zaradi strašne in vendar groznoprijetne razburjenosti, ki jo je v njem povzročala.

S tresočimi rokami je odklenil mala vrata in tiho kakor fant pri vasovanju, zaklical: Ester!

Iz temne celice ni bilo odgovora. — Ester! Pridi hočeš biti moja, ti položim vsa bogastva pred noge in bom tvoj suženj. Samo ljubi me, zakaj jaz te ljubim, Ester, jaz te ljubim blazno in te raje umorim, kakor da bi te pustil od tod.

Milo, skoro pretresujoče so se čule te, neskončno strast razodevajoče besede. Odgovora pa pater Celestin ni čakal. Naenkrat je kot hijena na svoj plen planil v celico in za lase privlekel iz nje mlado popolnoma golo žensko ter jo pahnil v dvorano.

— Ti me ne ljubiš, ciganska kača, ti me zaničuješ? Carovnica si! Vklenila si me v svoje spone, da bi me ugonobila. V možganih mi vre in v očeh mi gori. Kri! kri!

Kričaje strahoma v silnem obupu je Ester bežala na stran. Zagnala se je v vrata, a ta so bila zaprta. Zagnala se je vnovič, a med tem je bil planil pater Celestin k zidu, strgal z njega bič, ki je tam visel in se zapodil za ciganko. Bič je zažvižgal po zraku, tlesknil dvakrat, trikrat na kožo gole ciganke in se opletel njenega života. Ester se je s strašnim krikom zgrudila na tla. A ko je pater Celestin pri svitu plamenic zagledal kri, rudečo in gorčo, žarečo, kot žare rubini, ko je zagledal raztrgano meso, iz katerega je odtekalo življenje, tedaj je vrigel bič od sebe in v blazni strasti začel poljubljaliti te rane, kakor bi hotel popiti odtekajočo kri. In ustne njegove so šepetale:

— Ljubi me, Ester, ljubi me — jaz te ljubim neznansko.

Ko ga je pa ciganka, prišedši zopet k zavesti, pahnila od sebe, jo je srdito zagrabil za lase in jo vlekel nazaj v njeno celico, roteč se srdito:

— Pa pogini tu! Dokler sem jaz živ, ne prideš iz ječe, če nečeš biti moja.

In zopet ga je obšla divja jeza, hrepenenje ko krvi, želja, videti raztrgano meso in v neznanskih mukah trepetajoča človeška telesa. Pobral je bič in hodil od celice do celice in iz vseh teh celic je odmevalo žvenketanje verig, tleskanje biča in obupno, bolešno vpitje, ki se je izgubljalo po širnem hodniku.

Do ene same celice ni imel pater Celestin ključa, do celice, v kateri je umiral Erazem pl. Obričan. Gre doč mimo vrat te celice je pater Celestin odprl lino, pri kateri je jetnik dobival kruh in vodo, in s porogljivim glasom zaklical:

— No, visokoblagorodni gospod Erazem, kaj še ne boš preklical svojih besed? Ali naj ti tortura odveže jezik? Cesa še čakaš?

Zamolcklo se je čulo iz grozne celice:

— Čakam, da pride moj čas — kakor sv. Janez v puščavi.

Pater Celestin se je zasmel na ves glas tako, da je donelo po vsem hodniku smeje je zaprl lino ter smeje odšel, ne meneč se za sledove krvi na meniški halji.

V samostanu j bilo še vedno tako kakor da je vse izumrlo, ko je pater Celestin prišel iz podzemskih ječ. Nikjer ni bilo videti človeka, od nikoder ni bilo slišati glasu. Pater Celestin je najprej prisluškoval pri refektorijskih vratih ali niti najmanjši sum mu ni izdal, če je pripor še notri ali pa se je že umaknil. Polagoma in previdno je odprl vrata in uzrl priporja Ahacija, ki je, držeč ostanek razbitega vrča v roki, ležal brez zavesti sredi dvorane. Na lice patra Celestina je le gla senca porogljivega prezira.

— Zopet se je opijanal, da si pomiri vest zaradi tiste krive prisege, se je rogal pater Celestin. Bedak! Ze desetkrat je dobil odvezo, sto odpustkov si je že zaslužil, in vendar ne najde miru. In to je mož? To naj bo gospodar mogočnega samostana, vladar toliko podložnih kmetov, zaščitnik vere in strahovalec krivovercev?

Pater Celestin je uprl roke v boke in sunil brezzavestnega priporja z roko. Ali pripor se ni premaknil, ležal je na tleh, kakor da ni več življenja v njem.

— Treba bo, da se ga odkrižam, je govoril pater Celestin sam sebi. Teh bojov ž njim sem se naveličal, četudi sem ga še vedno podvrigel svoji volji. Čas je, da odstranim edino oviro, ki mi je na potu do priorskega prestola.

Počasi je hodil pater Celestin nekaj časa po dvorani, sanjajoč o velikem zlatem križu, ki ga bo nosil na prsni, o velikem ugledu in vplivu, ki ga bo imel, o sladkostih, ki jih bo užival, kadar doseže svoj cilj. Sanjal je razkošne sanje in le včasih je zatemnel njegov pogled in zadobil tisti strahoviti izraz, kate-rega so se podložni kmetje vselej tako prestrašili, da so se križali, med tem ko so ženske popadale na kolena.

— Pater Celestin je stopil k oknu in pogledal na dvorišče. Tam je na kamniti klopi pri vratih sedel stražar in se pogovarjal s cvetočim kmetjskim dekletom; ki je ponižno stalo pred njim z molkom v roki in

dasi zbegano, vendar ponižno prenašalo mastne dovtype, s katerimi jo je nadlegoval stražar. Ustnice patra Celestina so se raztegnile v oduren smehlaj.

— Te dnevne eksercicije za neveste so izvrsten izum, se je cinično smejal Celestin. Zdaj je pate. Teodorik na vrsti, da vpelje to dekletce v misterije sv. zakona. No, Todorik je teoretično izvežban in opravi svojo stvar dobro.

In čez nekaj časa, ko je dekletce natančno premotril, je dejal sam sebi:

— Ko bi Teodorik ne bil tako zanesljiv in zvest moj pristaš — to dekletce bi mu gotovo prevzel.

V samostanu je začelo postajati živo. Posamezni menihi so zapustili svoje celice in šli na vrt. Celestin je poklical enega izmed menihov na pomoč in je ž njim še vedno brezzavestnega priporja Ahacija odnesel v njegovo stanovanje. Menihi so se sprehajali po vrtu in uganjali svoje šale s patrom Teodorikom in se mu ponujali za pomočnike pri eksercicijah s kmetjsko nevesto, ki je vdano sledila stražarju, ko jo je peljal v sobo, kjer so se morale neveste samostanu podložnih kmetov tri dni in tri noči pripravljati za sv. zakon in kjer so menihi v tihih nočeh utrgali že toliko dekliških cvetov. Pater Celestin je bil eden najglasnejših med menihi. Za vsakega je imel prijazno besedo, z vsakim se je šalil in mu vcepljal mnenje, da so menihi rojeni ne zato, da bi živeli kot asketje, odljudeni in odmrli svetu, nego da bi bili gospodarji in vladarji zemlje in ljudi in da imajo kot taki pravico do uživanja, kakor so drugi rojeni, da delajo. S temi nauki in ker je menihom šel vedno na roko ter jih navajal k razkošju, k uživanju in k razuzdanosti, pa tudi k brezobzirnosti in krutosti napram podložnim kmetom, si pridobil med menihi tako trdno zasombo, da je bil pripor Ahacij proti njemu brez moči.

Dolgi Laban je iz samostanske stražnice jezno gledal na sprehajajoče se menihe. Bolelo ga je, da postane kmetjsko dekletce, ki je prišlo na duhovne vaje v samostan, žrtev meniške pohotnosti in jezilo ga je, da nima moči, to preprečiti. Njegova jeza je še narasla, ko je med menihi zagledal Simona Kozino, bratranca vrhniškega župnika, ki j prihajal skoro vsak dan v samostan in posebno občeval s patrom Celestinom. Dolgi Laban je Simona Kozino sovražil iz vsega srca, kajti vedel je, da ščuje in nagovarja Celestina na vedno hujše postopanje proti kmetom in da vedno napoveduje menihom, da ima kmet sicer človeško, neumrljivo dušo, drugače pa da ni pravi človek, nego bitje, ki stoji med človekom in med živino in ki se ga mora z delom,

z bičem in s stradanjem krotiti.

Ta dan je bil Simon Kozina posebno razburjen. Mahal je z rokami in okrog njega zbranim menihom skrivnostno pripovedoval o svojih razkritjih.

— Le verjemite, tam pri Bevkah se nekaj posebnega pripravlja. Anton Magajna je skoro vsak dan tam. V koči, kjer Kričaj z Vrhnike in njegovi lovci, kadar streljajo je-rebice in race, časih tudi kmetje goske pestujejo, tam so večkrat skrivnostni sestanki. Strašni naklepi se kujejo proti samostanu in zna se zgoditi velika nesreča, če ne bode te previdni. Danes o polnoči bo zopet tak sestanek.

Pater Celestin se je tiho smehljal, kakor da bi nič prav ne verjel besedam Simona Kozine.

— Zadnjič ste ravno tako govorili, a ko so prišli poslani stražarji, so našli v koči dve stari ženski.

— Seveda niso ničesar našli. Ker znata ženski čarati, sta lahko obvarovali zarotnike pred pretečo jim nevarnostjo. Dokler boste pošiljali samo stražarje, ne bodo ničesar opravili. Vi sami, pater Celestin, se morate postaviti na čelo stražarjem, da pravočasno premagate in zagovorite čarovnijo. In z Najsvetejšim morate iti, če ne bo ves trud brez uspeha. Saj vas tudi v samostanu varuje samo Najsvetejši.

Menihi niso vedeli, kaj bi storili. Živeli so v vednem strahu pred kmetjskimi ustajami, dasi je bil samostan dobro utrjen in zastražen ter zagotovljena vojaška pomoč iz Ljubljane.

Pater Celestin sicer ni verjel v čarovništvo ali časih se mu je le zdelo, da utegne kak posameznik imeti ta čeznatorni dar.

— Če gre pater Celestin z Najsvetejšim, gtem tudi jaz ž njim, je naposled rekel Simon Kozina. Drugače pa ne grem ponoči tja, če bi mi darovali vse samostanske zaklade.

Ta izjava je bila končno odločilna.

Dobro, je rekel pater Celestin, pa pojdem z Najsvetejšim. A sam ne grem. Razen stražarjev morata vsaj še dva meniha. Ti, Teodorik, si močan kot lev —

— Ali jaz ne utegnem, se je naglo oglasil pater Teodorik. Danes se začne duhovna vaja z Macahanovo nevesto.

— Dekle bo že dosti zgodaj spoznalo, kako malo duhovske so vaje, ki jih bo imela s tabo, je smeje se menil pater Celestin. O polnoči smo že tako nazaj. In Anton gre tudi z nami.

Pater Celestin je zapustil družbo in dal dolgemu Labanu vsa potrebna naročila za nameravano nočno ekspedicijo.

Nadaljevanje v prihodnji številki!

Bolniški izostanki v letu 1980

Analiza koriščenja delovnega časa v naši delovni organizaciji v letu 1980 kaže na uspešno prizadevanje za zmanjšanje bolniških izostankov v letu 1980.

Od celotne odsotnosti od dela, bolniški stalež predstavlja 44,8% kar pomeni toliko, kot če bi bilo neprestano v staležu 97 delavcev. Kljub temu pa to pomeni kar 30 delavcev manj kot v letu 1979.

Značilno je močno upadanje bolniške do 30 dni v prvih 9 mesecih lanskega leta in celotno upodanje bolniške nad 30 dni. Vzroki za bolniške izostanke so najpogosteje bolezni, nega družinskega člana oz. spremstvo pa so pogostejše kjer je zaposlen večji odstotek žensk (Tovarna stolov, Blagovni promet, DSODSP). Tudi podatki o bolniških

staležih izdanih v drugih republikah oz. zdravstvenih ustanovah, ki niso pristojne za našo DO so zane-marljivi in so se bolniške pojavljale izključno v prvem četrtletju leta 1980.

Če primerjamo še podatek o izplačanih nadomestilih za bolniško do 30 dni lahko ugotovimo, da smo v letu 1980 izplačali kar 544.455 din manj kot v preteklem letu.

Seveda manjše število izgubljenih ur povzroča tudi manj motenj v delovnem procesu, večjo produktivnost in lažjo organizacijo dela. Vse to pa pogojuje tudi boljše delovne rezultate nasploh, zato morajo ostati ukrepi za zmanjšanje izostankov iz dela trajna in odgovorna naloga nas vseh.

K. D.

IDEJNO-POLITIČNA VZGOJA

Prijatelj-prijatelj: »Prečital sem knjigo »Kapital«. Čudovit pisatelj je tale Karl May.«

»Norec, 'Kapital' je vendar napisal Karl Marx.«

»Viš hudiča, se mi je zdelo, da ni nikjer v knjigi Indijancev.«

KAM SE PRIDE

Tone — malo pod »gasom« pride do neznanega mostu in vpraša prvega mimoidočega — ki je bil tudi v »ročcah«: »Kam se pride — če greš čez ta most?« »Vajste — nisem od tukej, zdi se mi pa, da bi verjetno pršu na drug krej vode« — je dobil odgovor.

ZA DAN ŽENA

Ves obupan menca Janez pred izlozbo in ne ve kaj bi kupil ženi za »Dan žena« — da bi bilo zelo lepo in poceni in da bi še za gostilno kaj ostalo. Vstopi v trgovino in za mnenje povpraša prodajalko: »Povejte no vi meni, če bi bila vi moja žena, kaj bi si izbrali?«

Prodajalka: »Bom odkrita! Drugega moža...«

VOJAKOVO PISMO DOMOV

»Draga mati! Zelo sem obupan nad vojaškim življenjem. Ne prenesem več večnih komand in poslušnosti. Odločil sem se, da temu naredim konec. Če hočete še videti svojega sina živega, mu hitro pošljite večjo količino denarja, sicer bom skočil »u dvojne redove«!

Mati, misleč da so to neki prepadi na banatski ravnini, je takoj nazkazala 1.000 din, kajti sina je hotela videti živega.

Franko Martinčič

Kadrovske spremembe

DECEMBER, JANUAR 80-81

PRIŠLI:

Lokacija Verd:
Nadarevič Šefik, Petronjić Dragana, Voljč Marija, Jerina Helena, Ždralić Hava, Malovrh Janez, Radovanović Sredoje, Bilbija Radenko, Tukić Ružica, Fikić Ismet, Kadirić Rešad.

Lokacije Borovnica:
Vrbanec Slavko (iz JLA)
Lokacija Vrhnika:

ODŠLI:

Lokacija Verd:
Ružič Milorad, Lukić Stojka, Gorenc Mimi, Hrvačanin Radojko — v JLA, Radovanović Milorad — v JLA, Nadarevič Šefik

Lokacija Borovnica:
Ivanović Cvijeta, Petarčić dipl. ing. Danilo — v JLA, Gajevac Nenad, Ivanović Ilinka, Doljšak Darko

Lokacija Vrhnika:
Bartol Janez

Humor

V GOSTILNI

Borovničan: »Jaz pijem le takrat, kadar nimam drugega dela.«

Dolenjc: »Jaz pa delam le takrat, kadar nimam nič čvečka.«

GROZNJE

Tajnica TOZD: »Tovariš vodja, pravkar je bil tu en delavec, ki je grozil, da vam bo polomil vse kosti in še fasado spremenil.«

Vodja TOZD: »In kaj si mu odgovorila?«

Tajnica TOZD: »Rekla sem mu le, da mi je zelo žal, ker vas ni!«

dal na stene delavnic nalepiti plakate (da bi dvignil produktivnost) naslednje vsebine: »Kar lahko storiš danes, ne odlašaj na jutri!«

Ko so delavci prebrali plakate, je bila hitro reakcija. Nekateri so

NAPACNO TOLMACENJE

Tehnični vodja nekega TOZD je prihrumeli v pisarno in zahtevali razporeditev v višji težinski razred, drugi so zapustili delo in šli v gostilno, blagajnik pa je počistil blagajno in odletel na Tahiti.

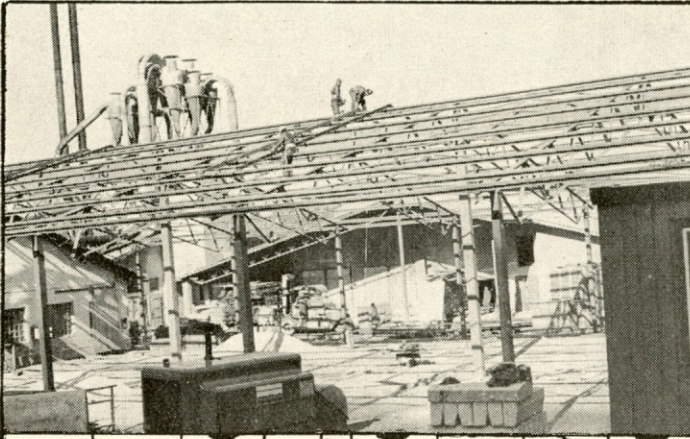
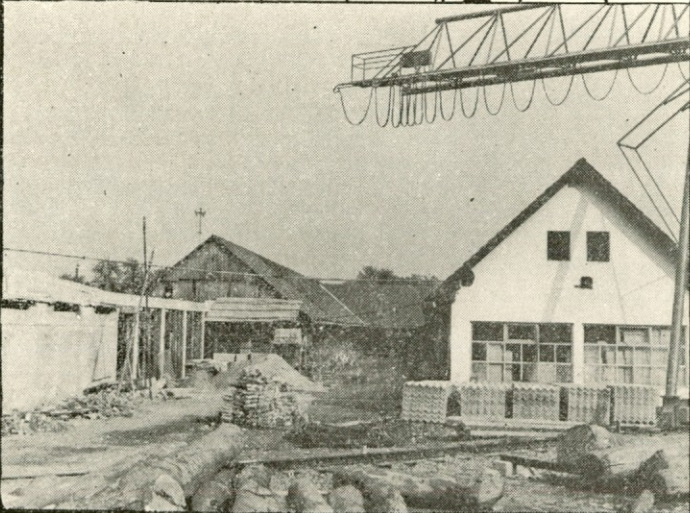
ŽREB NOVOLETNE NAGRADNE KRIZANKE

Izmed pravilnih rešitev novoletne nagradne križanke je žreb razdelil nagrade (stole) med naslednje reševalce:

1. KOGOVSEK LUCIJA
2. DOBROVOLJC ANA
3. PAJSAR JANJA

Nagrade lahko dvignete v Tovarni stolov na lokaciji: Verd.

UREDNIŠKI ODBOR: NAŠE DELO, glasilo delovne skupnosti Lesnoindustrijski kombinat »LIKO«, Vrhnika, ureja uredniški odbor: Dragica Krašovec (odgovorni urednik), Miroslav Hanžel, Stane Knapič, Jakob Susman, Franko Martinčič, Gorazd Crnek, Anton Dobrovoljc — Naslov uredništva: Lesnoindustrijski kombinat »LIKO« Vrhnika, Cankarjev trg 4, Vrhnika — Tiska Železniška tiskarna v Ljubljani

				LIKO VRHNIKA	ZVE-ZAN	VRSTA PIŠČALKE	RADIJ	ŽENSKO IME	POPOLN	NAMAKANJE
				PREORATI						
				AKO			NEUMEN RUS DARKO			
				SLEPARITI						
								SREBRO PREMOTENI		
SESTAVIL SUSMAN JAKOB	DUŠIK VIDNO		RIMSKA 500	NEWTON	KRE-VINE TUKAJ			HUDO- BNA AMPER		
VOHLJACI						PREBIV. ANAMA RIZEVO ŽGANJE				
PISATELJ CANKAR				TRIK TRINDA			DSEBNI ZAJMEK KOREG, HERNIK			
NALET				ORANJE		IGRALCA NA PIŠČALKA	STAREJŠI ORAN- ZADA		JOD DOLINA POD TRIGLAVOM	
URAN	FAVORITI DREŽAVA VAZJI				TOVARNA AVTOM. PRIKOLICA LEKARNA SUROVINA ZA METLE					
OZNAKA ZA ALUMINIJ		OBLIKA POMOŽN. GLAGOLA	TVK- GANO VELIKA RIBA							NAZIV
DOBRI- KATI SE						LOMA- STITI				
ČAS- NIKAR						ČERKA LIDIJA HUJS	VELI- KO	VZORNA	PRE- TRES	METER GOBEZ- DALA
VRSTA PLEVELA										
				KLJU- SETA						SURO- VINA ZA ATOMSKE REAK- TORJE
				VOZNIK ROLKE				KATI URH FRIB OB SAVI		
				JUG		NIČLA TONA				
				KOZARSKI NAČEL- NIK						